

CIVILNO DRUŠTVO U AKCIJI ZA DIJALOG I PARTNERSTVO

Newsletter No.3, Maj 2012

U trećem broju elektronskog biltena donosimo:

- [Izveštaj sa sastanka Direkcije za evropske integracije Vijeća ministara BiH sa predstavnicima organizacija civilnog društva povodom programiranja IPA pomoći](#)
- [IPA programiranje iz ugla organizacija civilnog društva](#)
- [Strategija za uspostavu poticajnog okruženja za razvoj održivog civilnog društva u Bosni i Hercegovini](#)
- [Mreža sporazum plus: Prigovor na način vođenja i utvrđeni nivo javnih konsultacija o Prijedlogu Zakona o udruženjima i Prijedlogu Zakona o fondacijama i zadužbinama](#)
- [Prijedlog saradnje civilnog društva i Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine u provođenju Pravila Vijeća ministara Bosne i Hercegovine za konsultacije u izradi pravnih propisa](#)
- [Hrvatska na tragu civilnog dijaloga](#)
- [Uloga civilnog društva u jačanju političkog dijaloga na lokalnom nivou \(seminar u organizaciji Direktorata za proširenje/TAIEX program\), Brčko, 2/4 april 2012. godine](#)
- [Ciljevi i aktivnosti projekta "Civilno društvo u akciji za dijalog i partnerstvo"](#)
- [Kontakti](#)

Izveštaj sa sastanka Direkcije za evropske integracije Vijeća ministara BiH

sa predstavnicima organizacija civilnog društva BiH

Tema sastanka:

Učešće organizacija civilnog društva u procesu programiranja IPA pomoći.

Svrha sastanka :

Razmotriti moguće načine uključivanja civilnog društva u procese programiranja IPA pomoći sa posebnim akcentom na programiranje IPA 2012/2013, faza formulacije.

Očekivani rezultati sastanka:

- Delegacija za evropske integracije (DEI) i predstavnici civilnog društva BiH započeli razgovor o mogućnostima uključivanja organizacija civilnog društva u buduće procese programiranja IPA ili post IPA pomoći kroz kreiranje konsultacionog mehanizma;
- Identifikovati mogućnosti i načine uključivanja organizacija civilnog društva u sadašnji proces programiranja IPA 2012/2013, preciznije u fazu formulacije;
- Dogovoriti naredne korake poštujući rokove koji su već postavljeni u procesu programiranja IPA 2012/2013.

Učesnici:

Predstavnici organizacija civilnog društva:

- Dženana Alađuz, Info house, NVO vijeće
- Sumka Bučan, CARE International
- Vedrana Frašto, Fondacija CURE
- Snježana Ivandić, Asocijacija za demokratske inicijative
- Elizabeta Lukačević, Biro za ljudska prava
- Saša Madacki, Centar za ljudska prava/Univerzitet u Sarajevu
- Milan Mirić, ICVA BiH
- Sabina Mujezinović, LAG Semberija
- Ranka Ninković-Papić, Fondacija za socijalno uključivanje u BiH
- Aida Omanović, SLID PM
- Milena Savić, Centar informativno-pravne pomoći Zvornik
- Andrej Petrović, SUMERO
- Nermin Nadarević, SUMERO
- Rusmir Pobrić, Kult
- Slaviša Prorok, Centar za promociju civilnog društva
- Slavica Drašković, TACSO
- Lidija Škaro, TACSO

Predstavnica Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine:

- Sadeta Škaljić

Predstavnici Delegacije Evropske unije:

- Natalia Dianiskova
- Normela Hodžić-Zijadić
- Džemal Hodžić

Predstavnici Direkcije za evropske integracije:

- Zara Halilović
- Midhat Džemić
- Angelina Pudar
- Sabina Granov
- Danijela Bugarin
- Selma Kasumagić
- Minja Leko
- Elma Filipović
- Nermina Saračević
- Miroslava Vidosavljević

U uvodnom dijelu gđa. Halilović, pomoćnik Direktora DEI BiH, istakla je da je konsultativni radni sastanak prilika da DEI predstavi proces programiranja i da predstavnici civilnog društva predlože kako i na koji način, shodno njihovim interesima, i kapacitetima mogu dati doprinos, kako za buduće procese programiranja, tako i za proces programiranja IPA 2012/2013 koji je u toku. Gđa. Halilović je tom prilikom sve prisutne pozvala na otvoren razgovor kojim će se prepoznati problemi i prepreke, te je izrazila nadu da će se na kraju sastanka izaći sa zajedničkim izvodivim prijedlozima.

Gđa. Halilović je dala osvrt na IPA – komponentu I (TAIB) i naglasila njene glavne karakteristike, kao što je:

- finansijska pomoć za izgradnju institucija i s tim vezane investicije;
- finansiranje mjera za stabilizaciju i tranziciju u demokratsko društvo i tržišnu ekonomiju;
- na bazi je godišnjeg programiranja u skladu s državnim i EU strategijama;
- Ured državnog IPA koordinatora u konzultacijama s Evropskom komisijom/Delegacijom Evropske unije pokreće i koordinira proces programiranja;
- voditelj projekta za predmetnu oblast priprema projektne prijedloge u saradnji s relevantnim institucijama na svim nivoima vlasti kao korisnicima čiji je rezultat: sektorski/projektne prijedlozi za prioritetne oblasti;
- državni paket usvaja Vijeće ministara BiH i odobrava Evropska komisija.

Učesnici su upoznati sa već određenim prioritetima za IPA 2012/2013 i objašnjen je način kako se ove godine došlo do prioriteta sektora. Gđa Halilović je naglasila da je ove godine listu prioriteta saopštila EU u novembru 2011. i da BiH kao zemlja korisnica nije imala puno prostora za mijenjanje liste. Sektori su sljedeći:

- **Pravda i unutarnji poslovi** (podrška pravosudnim institucijama, službama za sprovođenje zakona, borba protiv pranja novca)
- **Reforma javne uprave** (izgradnja kapaciteta za EI, za statistiku, podrška harmonizaciji propisa o javnim nabavkama)
- **Razvoj privatnog sektora** (podrška malim i srednjim poduzećima, pripreme Vijeća za državnu pomoć, strategija za infrastrukturu kvaliteta, razvoj carina i oporezivanja)
- **Transport** (koridor VC, usaglašavanje s *acquis*-em, priprema strategija za saobraćajnu strukturu)
- **Socijalni razvoj** (obrazovanje i zapošljavanje, Akcioni plan za Rome, podrška Sarajevskom procesu, deminiranje)
- **Ostale i za *acquis* vezane aktivnosti** (veterinarska, fitosanitarna ispravnost, zdravstvena ispravnost namirnica, energetika, opći instrument za tehničku pomoć).

Gđa. Halilović je dalje pojasnila da za sve definsane i odabrane sektore postoje uspostavljene Radne grupe čiji su članovi: voditelji projekata, predstavnici DEU, predstavnici DEI i predstavnici institucija na državnom, entitetskom nivou i nivou

Gđa. Halilović je dodala da ured Državnog IPA koordinatora vrši stalno nadgledanje rada Radnih grupa i da o tome izvještava DEU, Vijeće ministara BiH i IPA Koordinacioni odbor. IPA Koordinacioni odbor djeluje kao savjetodavno tijelo ureda Državnog IPA koordinatora kroz davanje mišljenja o pojedinim prijedlozima i programskom paketu u cjelini. Njegovi članovi su Državni IPA koordinador, ministar Ministarstva finansija i trezora BiH, ministri finansija sa entitetskog nivoa i još dva entitetska IPA koordinadora. U odboru nema člana iz Brčko distrikta, ali Državni IPA koordinador DIPAK redovno poziva i predstavnika Brčko distrikta.

Učesnici podijeljeni u tri radne grupe u kojima su diskutovali o sljedećim pitanjima:

1. Koje vrste inputa organizacije civilnog društva mogu dati u sve 3 faze: planiranja, identifikacije (prioriteti) i formulacije (dijelovi projektnih prijedloga/sektoralnih prijedloga)?
2. Kako vidite konsultacioni mehanizam koji bi se koristio za programiranje EU pomoći (IPA i post -IPA)? Prilikom brainstorming sesije o mehanizmu potrebno je voditi računa da bi mehanizam trebao: biti planski i stalan, a ne "ad hoc" mehanizam; obezbjediti proces definisanja preporuka i stavova šireg foruma civilnog društva; minimizirati/eliminirati "ekskluzivitet" pojedinih organizacija civilnog društva; omogućiti ravnopravan doprinos svih koji žele učestvovati u procesu programiranja predsprijetnih finansijskih instrumenata Evropske unije.
3. Šta biste identifikovali kao vašu potrebu/nedostatak u civilnom društvu kako bi ovaj mehanizam uistinu "zaživio" ?

Grupe sastavljene od predstavnika civilnog sektora, Ureda državnog IPA koordinatora i predstavnika EUD u BiH su došli do sljedećih outputa:

Grupa 1:

Konsultacioni mehanizam koji se bazira na Pravilniku o konsultacijama u okviru Ministarstva pravde:

- Svako "državno" ministarstvo ima koordinatora za saradnju sa predstavnicima OCD / Potrebno je uraditi dodatne izmjene (dopune) pravilnika o konsultacijama u okviru ministarstava;
- Neophodno je jačanje uloge koordinatora pri svakom ministarstvu;
- Ministarstvo treba da formira bazu podataka OCD-a koje se bave predmetnim djelatnostima (sektorski pristup);
- Standardizovati i sinkronizirati kriterije za OCD koje će po javnom pozivu predmetno ministarstvo da uključuje u rad Radnih grupa pri procesu konsultacija;
- Pitanja na koja treba obratiti pažnju: Kako izbjeći veto igrača u Radnim grupama? Kako učiniti glas predstavnika OCD u Radnim grupama ravnopravnim ili da njihov glas „važi“ kao i ostali?

Inputi za planiranje, identifikaciju, formulaciju IPA pomoći:

- Učestvovati u konsultacijama za izradu Višegodišnjeg indikativnog planskog dokumenta (MIPD);
- Iskorištiti postojeća dokumenta i istraživanja koje su radile OCD i dati ih na korištenje prilikom pisanja projektnog identifikacionog projekta/ sektorskog identifikacionog projekta ili projektnog projekta/sektorskog projekta;
- Učešće u kreiranju i pisanju sektoralnog projekta i projektnog projekta;
- Konkretno učešće u sprovedbi odobrenih projekata.

Šta nedostaje da mehanizam „zaživi“:

- Izboriti se za status, ne kao servis javnom sektoru, nego kao ravnopravan glas sa pravom uvažavanja i prihvatanja artikuliran glas predstavnika civilnog društva BiH
- Materijalna sredstva za potrebe konsultacija / identifikacije i provedbe

Grupa 2:

- Konsultativno tijelo za IPA programiranje treba biti svakako sektorskog profila/oblasti djelovanja.
- Način (model) djelovanja ??
- Uloge SPO, DEI i DEU pojasniti.
- Odabrati OCD na osnovu javnog poziva uz prethodno definisane kriterije, uz potpuno transparentan proces.
- Pitanje je kako ovo konsultativno tijelo povezati sa Radnim grupama? Da li je potrebna odluka za programiranje gdje bi se definisale uloge svih aktera kao i njihove odgovornosti?

Grupa 3:

Konsultacioni mehanizam

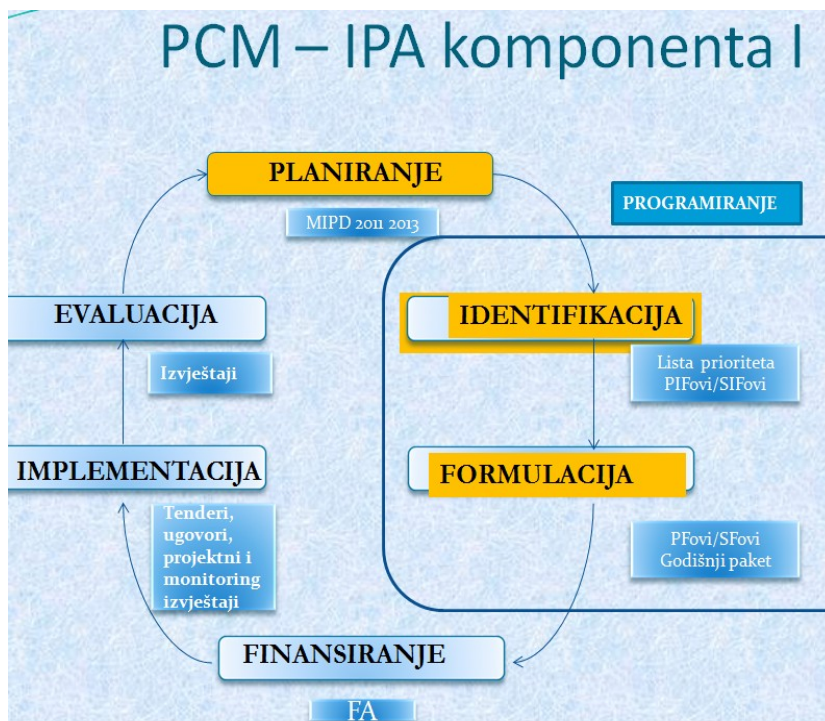
- Koristiti postojeći mehanizam na državnom nivou (Pravilnik za konsultacije)
- Što hitnije formiranje Ureda za civilno društvo
- Redovni mjesečni sastanci (voditelja projekta i OCD)

INPUTI za planiranje, identifikaciju i formulaciju

- U ranoj fazi definiranje dokumenata
- Unaprijediti koordinaciju mreža (relevantne preporuke)

Šta nam nedostaje da mehanizam „zaživi“:

- Tehnička asistencija
- Resursi za osnaživanje mreža u svakom prioritetnom sektoru
- Informacije u ranoj fazi planiranja (plan programiranja, rokovi i sl.)

Zaključci sa sastanka:

Planiranje i programiranje IPA II u oblasti institucionalne izgradnje:

- Bez obzira na zadatak temu „učešće u programiranju IPA 2012/2013“ predstavnici civilnog društva su izrazili posebnu zainteresiranost/potrebu da su uključeni u reformske procese, a posebno procese evropskih integracija
- U odnosu na cjelokupni proces programiranja ured Državnog IPA koordinatora će imati direktne kontakte sa organizacijama civilnog društva u cilju njihove pripreme za procese programiranja EU pomoći. ured Državnog IPA koordinatora će pri tome da surađuje sa Ministarstvom pravde, odnosno njegovim sektorom za civilno društvo, čiji je voditelj projekta gđa. Sadeta Škaljić.
- Ured Državnog IPA koordinatora će učesnicima sastanka proslijediti elektronske verzije svih dokumenata i prezentacija koje su korištene na sastanku, kao i prijedlog teksta osnivačke uredbe IPA II finansijskog instrumenta (IPA II), Odluku o uspostavljanju funkcije voditelja projekta, formulare sektoralnog prijedloga i projektnog prijedloga, Izvještaj o napretku 2011, Višegodišnjeg indikativnog planskog dokumenta (MIPD) 2011-2013, informacije o statusu izrade Programa integriranja.
- Državni IPA koordinator će redovno prosljeđivati raspoložive i relevantne informacije o IPA II organizacijama civilnog društva i organizovati određene događaje u cilju informisanja i upoznavanja OCD-a sa IPA II finansijskim instrumentom kako bi ojačali svoje kapacitete za njihovo efikasnije uključivanje u proces programiranja IPA II kroz proces konsultacije, a preko konsultacionog dogovorenog mehanizma.
- Planirano je održavanje informativnih događaja o post-IPA finansijskom instrumentu, a na osnovu raspoloživih informacija koje će imati ured Državnog IPA koordinatora. U tu svrhu poziva se DEU u BiH da podrži ove aktivnosti.
- Predstavnici civilnog društva su identifikovali više koraka uključivanja u IPA II programiranje: prvo uključivanje je u izradi strateških dokumenata u prvoj fazi projektnog ciklusa (uspostava politika, strategija u indikativnoj fazi uipravljanja projektnim ciklusom). Umjesto postojećeg strateškog Višegodišnjeg indikativnog planskog dokumenta (MIPD), za post-IPU (IPA II) će se pripremati novi strateški planski dokumenta koji će pokrivati cijeli period 2014-2020.
- Civilno društvo je izrazilo potrebu uključenosti i u druge konsultacione procese kao što je izrada Izvještaja o napretku, Akcioni plan za EU partnerstvo i sl.
- U fazi programiranja civilno društvo je iskazalo namjeru učešća u fazi identifikacije i formulacije kroz uključenost u Radne grupe koje pripremaju liste prioriteta u fazi identifikacije, a kasnije projektnog/sektorskog ficea, pod koordinacijom imenovanog voditelja projekta.
- Predstavnici OCD-a, relevantnom sektorskom ekspertizom, bi imali savjetodavnu ulogu u Radnoj grupi sa posebnim statusom savjetodavnog člana. Predstavnik/ca civilnog društva bi bio neko ko posmatra, reaguje, daje mišljenja, savjete i sugestije, ali nije obavezujuće od strane Radne grupe da to prihvati ili usvoji. Neophodno je napraviti smjernice, tj. Vodič za programiranje gdje bi se uključili sadašnji prijedlozi koje su dali predstavnici civilnog društva, čime bi se učešće civilnog društva formalizovalo u procesu programiranja EU pomoći.
- Pri razvoju metodologije programiranja IPA II uključivanje civilnog društva vrši će direktno ured Državnog IPA koordinatora. Uključivanje OCD-a, vršiće se putem razmatranja dokumenata (vodič/smjernice za programiranje IPA II pomoći) dok će samo učešće u procesu identifikacije i formulacije biti u suradnji sa voditeljima projekata u

Učešće u fazi programiranja IPA 2012/2013, komponenta institucionalne izgradnje, faza formulacije:

- Dostaviti informacije o sektorskom identifikacionom prijedlogu i projektnom identifikacionom prijedlogu koje ured Državnog IPA koordinatora ima do sada. Također zadate projektnog prijedloga i sektoralnog prijedloga dostaviti učesnicima sastanka kako bi se mogli odrediti šta mogu pomoći pri izradi sektorskih/projektnih fiche-a.
- Do 15. maja 2012. svi inputi trebaju biti poslani i to uredu Državnog IPA koordinatora (relevantnom task manageru koji radi u tom sektoru) kao i odgovornom voditelju projekta (lista svih potrebnih kontakata data u paketu prije sastanka).
- Članovi Radne grupe će donijeti odluku o prihvatljivosti poslanih inputa OCD i ukoliko se ti prijedlozi odbiju trebaće biti obrazloženi u pisanoj formi i poslani na odgovarajuću adresu OCD (koja predstavlja određeni sektor i koja je poslala inpute) uz obavezu informisanja task managera Državnog IPA koordinatora.
- Zapisnik sa sastanka sa OCD-a, ured Državnog IPA koordinatora će dostaviti svim voditeljima projekata, a preko njih članovima Radnih grupa te IPA Koordinacionom odboru.
- Također, zapisnik će biti poslan na Kolegij Delegacije za evropske integracije, kao i informacija sa glavnim zaključcima biće poslana Vijeću Ministara.
- Organizacije civilnog društva koje su prisutvovala ovom sastanku se obavezuju da će poslati ovaj izvještaj/zapisnik, kao i sve druge materijale koje je ured Državnog IPA koordinatora njima dostavio svojim članicama i obezbijediti ga dostupnim što širem broju nevladinih organizacija.
- Ured Državnog IPA koordinatora će sve relevantne informacije o ovom procesu programiranja (formulisanja) redovno dostavljati učesnicima sastanka, a oni će obezbijediti da već provjerenim komunikacijskim kanalima što veći broj OCD bude upoznato.
- Ured Državnog IPA koordinatora će Zapisnik sa sastanka službenim putem poslati na adresu Ministarstva pravde BiH.
- Nakon predaje BiH IPA paketa Briselu 13. jula, a do kraja jula 2012. ured Državnog IPA koordinatora će organizirati informativni događaj sa širim spektrom OCD-a, a u cilju informisanja o krajnjim rezultatima programiranja IPA 2012/2013. Paket IPA 2012/2013 za BiH koji će biti poslan u Brisel na odobravanje, biće predstavljen što većem broju organizacija civilnog društva.

IPA programiranje i učešće civilnog društva

Instrument predpristupne pomoći (IPA) je jedinstveni finansijski instrument Evropske unije (EU) uspostavljen 17. jula 2006. godine Uredbom Vijeća EU 1085/2006. IPA će se realizovati u periodu 2007-2013. godine, kao pomoć državama na putu ka članstvu EU. IPA je fleksibilan instrument namijenjen svim državama korisnicama - kandidatima i potencijalnim kandidatima za članstvo u EU, koji je zamijenio prethodne finansijske instrumente EU kao što su PHARE, ISPA, SAPARD, CARDS i instrument za Tursku.

IPA se sastoji od pet komponenti. Prve dvije su namijenjene svim zemljama korisnicama (uključujući i BiH):

- Pomoć u tranziciji i razvoju institucija: namijenjena razvoju kapaciteta institucija; i
- Prekogranična saradnja: podržava saradnju na granicama između zemalja kandidata / potencijalnih kandidata, kao i između zemalja kandidata / potencijalnih kandidata i zemalja članica EU. Također, ova komponenta podržava učešće zemalja korisnica u transnacionalnim programima.

Ostale tri komponente su namijenjene isključivo zemljama kandidatima:

- Regionalni razvoj: za finansiranje investicija i tehničke pomoći u vezi sa oblastima kao što su transport, životna sredina i ekonomski razvoj;
- Razvoj ljudskih resursa: komponenta usmjerena na jačanje ljudskog kapitala i borbu protiv socijalne isključenosti; i
- Ruralni razvoj: komponenta namijenjena za pripremu za zajedničku poljoprivrednu politiku.

Tokom ljeta 2012. godine civilno društvo je nominiralo svoje predstavnike/ce u radnu grupu koja je pripremala Višegodišnji indikativni planski dokument (MIPD – Multiannual Indicative Planning Document) na osnovu koga se programira IPA pomoć. Ovo je bio veliki napredak, jer smo po prvi put imali mogućnost učestvovanja i davanja komentara (od početka IPA-e 2007. godine civilno društvo nikada nije konsultirano o prioritetima i potrebama), iako smo bili uključeni tek u kasnijoj fazi kada su radne grupe već obavile dobar dio posla. Na žalost nakon prvih par sastanaka predstavnici/e civilnog društva nisu dobijali povratne informacije niti izvještaje, sve do dobijanja završne verzije MIPD-ija.

Nakon neformalnog sastanka u martu/ožujku Direkcija za evropske integracije Vijeća ministara BiH (DEI) / Ured Državnog IPA koordinatora su uputili poziv na konsultativni sastanak sa predstavnicima/ama civilnog društva na temu kako osmisliti buduće procese programiranja IPA-e, koji bi uzeli u obzir značajne i potrebne doprinose organizacija civilnog društva. Svrha sastanka je bila doći do praktičnih i realnih koraka u vezi našeg učešća i procesu programiranja, koje bi DEI i Delegacija Evropske unije u BiH (DEU) mogle uzeti u obzir prilikom osmišljavanja budućih procesa programiranja.

Programi o kojima se razgovaralo nisu predviđali direktnu pomoć civilnom društvu, no cilj sastanka je bio razmotriti pitanja na koji način bi organizacije civilnog društva mogle sudjelovati u fazi formulacije tekućeg procesa IPA programiranja (2012-2013), uzimajući u obzir vremenski okvir i projekte u prioritetnim oblastima.

Za ove dvije godine je u novembru/studenom 2011. godine listu prioriteta definirala DEU, i BiH kao zemlja korisnica nije imala puno prostora za mijenjanje liste. Sektori su sljedeći:

- Pravda i unutarnji poslovi (podrška pravosudnim institucijama, službama za sprovođenje zakona, borba protiv pranja novca);
- Reforma javne uprave (izgradnja kapaciteta za EI, za statistiku, podrška harmonizaciji propisa o javnim nabavkama);
- Razvoj privatnog sektora (podrška malim i srednjim poduzećima, pripreme Vijeća za državnu pomoć, strategija za infrastrukturu kvaliteta, razvoj carina i oporezivanja);
- Transport (koridor VC, usaglašavanje s *acquis-em*, priprema strategija za saobraćajnu strukturu).
- Socijalni razvoj (obrazovanje i zapošljavanje, Akcioni plan za Rome, podrška Sarajevskom procesu, deminiranje); i
- Ostale i za *acquis* vezane aktivnosti (veterinarska, fitosanitarna ispravnost, zdravstvena ispravnost namirnica, energetika, opšti instrument za tehničku pomoć).

Nakon konsultacija unutar šest mreža organizacija civilnog društva (Mreža pravde u BiH, Mreža Sporazum plus, Mreža Volontiram, Mreža za izgradnju mira, NVO Vijeće i Ženska mreža) odabrano je 18 osoba iz čitave BiH koje su bile predstavnici civilnog društva na ovom inicijalnom sastanku. Sastanak je održan u hotelu Bristol, 10. aprila/travnja 2012. godine, gdje su sem predstavnika/ca civilnog društva učestvovali i DEI, DEU, Ministarstvo pravde BiH, i TACSO BiH.

Realno je reći da sastanak nije ispunio sva svoja očekivanja, jer je kao veliki izazov ostalo iznalaženje konkretnih načina na koje civilno društvo može uzeti aktivno učešće u procesu konsultacija, odnosno učešću u radnim grupama koje već rade na definiranju prijedloga projekata (project fiche). Bojazan je da se radilo o jednom sastanku bez planova za nastavak i konkretnije uključivanje civilnog društva u radne grupe, no upravo to je tema o kojoj se diskutira u okviru mreža organizacija civilnog društva.

Što također ostaje kao pitanje je način uključivanja civilnog društva u dio konsultacija koji se dotiču direktno civilnog društva, jer je za IPA-u 2012 - 2013 ovaj segment izdvojen iz državnog programiranja i potpao je direktno pod DEU. Proces ovih konsultacija je završen u junu/lipnju 2012. godine, gdje je TACSO organizirao konsultacije o potrebama civilnog društva na kojima su učestvovala 34 organizacije, rezultat čega je projektni dokument sa planovima podrške civilnom društvu. Osnovni prigovor sa strane civilnog društva je da je ovo bilo netransparentno gdje praktično niko od prisutnih organizacija na ovim konsultacijama nije bio svjesan da se radilo o konsultacijama za potrebe programiranja, niti smo oficijelno dobili povratne informacije o rezultatima i definiranim planovima.

No, kao što govorimo već godinama "ovo je priprema za narednu godinu, iduće godine ćemo biti spremni u uključeni". Od samog početka IPA programiranja civilno društvo biva uključeno tek u završnoj fazi, prisustvujući prezentaciji projektnih dokumenata, ali ne dajući svoj kvalitetan i konkretan doprinos konsultacijama. Nadamo se da će se stvari promijeniti do programa koji će zamijeniti IPA-u, i da ćemo napokon imati našu punu uključenost i suradnju.

Strategija za uspostavu poticajnog okruženja za razvoj održivog civilnog društva u Bosni i Hercegovini

U okviru svojih aspiracija za članstvo u Evropskoj uniji, Bosna i Hercegovina je prihvatila niz međunarodnih deklaracija i sporazuma koji potvrđuju spremnost države da prihvati najviše demokratske standarde i temeljne vrijednosti na kojima se zasnivaju Evropska unija i savremena demokratska društva. Međunarodni sporazumi, kao što je Evropsko partnerstvo za BiH, državne sektorske strategije, sporazumi i zakonski akti, kao što su Sporazum o suradnji između Vijeća ministara i nevladinog sektora u Bosni i Hercegovini; Jedinstvena pravila za izradu pravnih propisa u institucijama Bosne i Hercegovine; Pravila za konsultacije u izradi pravnih propisa, itd., daju prostor za uključivanje civilnog društva u sektorske procese. Međutim, do sada nije bilo ni jedne strategije koja se isključivo koncentriše na podršku i saradnju sa civilnim društvom radi kreiranja poticajnog okruženja za razvoj ovog sektora a koja obuhvata koherentan sistem sačinjen od niza međusobno povezanih institucija.

Pomanjkanje strategije na nivou cjelokupnog sektora pokazalo se kao prepreka na nekoliko načina. Na primjer, nedostatak koherentnih i koordiniranih aktivnosti saradnje i stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva smanjuje potencijal oba sektora (vladin i sektor civilnog društva) da sarađuju i ostvare pozitivne efekte zajedničkog rada na podršci reformama koje Bosna i Hercegovina sprovodi. Također, nedostatak koherentne strategije spriječava vladine institucije u planiranju i utvrđivanju prioriteta u vezi sa korištenjem ograničenih sredstava kojima raspolažu. Štaviše, odsustvo strategije koja bi odgovorila potrebama stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva i time razvoj participativne demokratije znači je da se prilikom planiranja ne uzima u obzir vrijednost i doprinos civilnog društva, a posebno koji uticaj reformske inicijative pokrenute u sektoru civilnog društva mogu imati na vladin sektor u BiH. Civilno društvo i vladin sektor čine dva komplementarna segmenta istog demokratskog procesa koji samo u koordinaciji mogu dovesti do krajnjeg cilja, a to je prosperitetno demokratsko društvo u funkciji građanina, i tako zajednička akcija državnih institucija i organizacija civilnog društva može značajno doprinijeti sposobnosti države da efikasno odgovori mnogim izazovima u zemlji, uključujući jačanje socijalne kohezije i stvaranja održivog društvenog kapitala.

Na osnovu zahtjeva Sektora za civilno društvo pri Ministarstvu pravde (<http://www.mpr.gov.ba/hr/str.asp?id=282>) Vijeće ministara je isti usvojilo na svojoj 151. sjednici (http://www.vijeceministara.gov.ba/saopštenja/sjednice/saopštenja_sa_sjednica/?id=11572), i na osnovu te odluke: „Vijeće ministara BiH, na prijedlog Ministarstva pravde, donijelo je Odluku o izboru članova Radne grupe za izradu Nacrta strategije za uspostavu poticajnog okruženja za razvoj održivog civilnog društva u Bosni i Hercegovini.“

Radna grupa koja radi na pripremi strategije se sastoji od 10 osoba, od čega su pet predstavnici/e institucija vlasti (državni nivo, entiteti, i Brčko distrikt), te pet predstavnici/e mreža organizacija civilnog društva (Mreža pravde u BiH, Mreža Sporazum plus, Mreža Volontiram, Mreža za izgradnju mira, i NVO Vijeće).

U ovom kontekstu je nezaobilazno je naglasiti ulogu UNDP-ija, čija podrška je nakon par neuspješnih sastanaka Radne grupe bila presudna u pripremi Strategije, kako kroz ljudske resurse tako i pokrivanje troškova konsultacija. TACSO BiH je također dao svoju podršku kroz angažman konsultanata koji su radili analizu stanja i zakonske legislative, te dali polazni nacrt teksta Strategije.

Opšti cilj Strategije za stvaranje poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva je stvaranje koherentnog i konsistentnog strateškog okvira za podršku stvaranju poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva u BiH koji sadrži usaglašene prioritete i mjere za budućí razvoj ovog sektora u cjelini, kao i realistične reformske aktivnosti. Strategija treba osigurati nezavisnost i pluralizam civilnoga društva, priznavanje aktivnosti i usluga od opšteg / javnog dobra, otvoriti državne institucije i političke procese prema javnosti, stvoriti institucionalne mehanizme saradnje vladinih institucija s civilnim društvom, i unaprijediti sistem finansiranja civilnog društva.

Ova Strategija treba postaviti osnove za uređivanje odnosa države i civilnog društva po proceduralnim pitanjima i određenjima, radi stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva. Tako, Strategija treba dati osnovne smjernice koje se žele postići u narednih nekoliko godina kako bi se unaprijedio postojeći pravni, finansijski i institucionalni sistem podrške razvoju civilnog društva te kako bi se stvorilo poticajno okruženje za daljnji razvoj civilnog društva u Bosni i Hercegovini.

Strategija nema namjeru otvarati pitanja ustavnih nadležnosti niti prenosa istih na bilo koji nivo vlasti. Strategija isključivo ima namjeru pomoći svim nivoima vlasti u Bosni i Hercegovini da uspostave zajedničke vizije o mjerama koje se moraju poduzeti kako bi se pokrenuo institucionalni dijalog s civilnim društvom, kako na državnom, entitetskom i kantonalnom tako i na opštinskom nivou, te kako bi se unaprijedio postojeći pravni, finansijski i institucionalni sistem pomoći razvoju civilnog društva.

Mjere koje će se provesti radi postizanja navedenih ciljeva, rokovi i nosioci njihovog provođenja razradit će se u Akcionom planu provođenja Strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva u Bosni i Hercegovini, uz puno učešće i saglasnost svih institucija vlasti u Bosni i Hercegovini.

Inicijalne konsultacije sa organizacijama civilnog društva su održane 07.12. 2011. godine u Sarajevu, i one su poslužile kao osnov za dalji rad Radne grupe.

Naravno, ovo su bila samo inicijalne konsultacije, gdje su tokom maja planirane brojne dodatne sektoralne i regionalne konsultacije u kojima se planira učešće brojnih drugih organizacija civilnog društva koje trebaju izraziti svoje mišljenje. Napokon, radi se o dokumentu o i za civilno društvo, i naše mišljenje mora biti presudno. Krajem maja je planiran završni sastanak nakon čega se nadamo dobiti dokument koji će biti ponuđen na usvajanje Vijeću ministara.

Nadamo se da će organizacije civilnog društva prepoznati važnost Strategije i dati puni doprinos svojim učešćem, a o daljim koracima i konsultacijama informacije ćete moći dobiti kroz mreže organizacija civilnog društva, web-stranice ili kroz direktne pozive za učešćem i doprinosom.

Bosna i Hercegovina
Vijeće ministara BiH
Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine
N/r Koordinatorica za konsultacije gđa. Alma Gutić

Sarajevo, 20. 02. 2012. godine

Predmet: Prigovor na način vođenja i utvrđeni nivo javnih konsultacija o Prijedlogu Zakona o udruženjima i Prijedlogu Zakona o fondacijama i zadužbinama

Poštovana,

Dozvolite da na početku u najkraćem predstavimo Mrežu Sporazum plus (Mreža) koja okuplja 471 udruženje i fondaciju iz BiH i koja kao jedan od osnovnih ciljeva ima promociju i razvoj institucionalnog dijaloga i saradnje između Vijeća/Savjeta ministara BiH i drugih nivoa vlasti u BiH i NVO sektora kroz, između ostalog, primjenu Pravila za konsultacije u izradi pravnih propisa (Službeni glasnik BiH“, broj 11/05).

Pozivajući se na Pravila za konsultacije u izradi pravnih propisa Vijeća/Savjeta ministara BiH i Ministarstva pravde BiH (Pravila, Službeni glasnik BiH“, broj 11/05. ...) i Pravilnik za provođenje Pravila za konsultacije u izradi pravnih propisa u Ministarstvu pravde BiH, koristimo se ovom prilikom da uložimo ozbiljan i principijelan prigovor vezano za nivo konsultacija koji je određen za provođenje konsultacija sa zainteresovanom javnošću u izradi Prijedloga Zakona o udruženjima i Prijedloga Zakona o fondacijama i zadužbinama, koje su upravo u toku. Smatramo da su u vezi s tim povrijeđene odredbe gorenavedenih akata, uz sljedeće obrazloženje.

Prema našim informacijama i uvidu koji imamo u dosadašnji tok konsultacija, predlagač i zaduženi kordinator/ica za konsultacije u Ministarstvu pravde BiH donijeli su odluku da se u izradi predmetnih zakona provedu minimalne obaveze u pogledu konsultacija, u skladu sa članom 6 Pravila. Drugim riječima, ovi pravni propisi su određeni kao propisi koji nemaju “značajan uticaj na javnost” (clan 8. Pravila), sa čim se upravo ne možemo složiti i na što ulažemo prigovor. Na osnovu naših dosadašnjih iskustava, te zbog kompleksnosti pitanja koja se uređuju ovim propisima, uvjereni smo da ovaj nivo konsultacija ne može osigurati adekvatno, blagovremeno i kompetentno uključivanje NVO sektora, niti može ostvariti namjeru predlagača da se u njihovu izradu uključi što je moguće šira zainteresovana javnost.

Izmjenama pomenutih zakona se vrši usklađivanje sa međunarodnim standardima, ostvarivanje slobode udruživanja onako kako je garantovano Evropskom konvencijom o ljudskim pravima i praksom Evropskog suda za ljudska prava. Dodatno uzimajući u obzir broj udruženja i fondacija u BiH, broj njihovih korisnika, te činjenicu da su ovo jedini zakoni kojima se regulišu statusna i druga prava i obaveze udruženja i fondacija, mislimo da bi se oni morali ocijeniti kao propisi koji imaju značajan uticaj na javnost shodno članovima 9 i 13 Pravila, te da su se, shodno tome, osim minimalnih trebale provesti i dodatne konsultacije u skladu sa članovima 15. I 23. Pravila. Za ovakvu ocjenu značaja predmetnih zakona imamo i stručnu potvrdu naše konsultantske partnerske organizacije ECNL iz Budimpešte, koja se smatra jednom od najvećih autoriteta u oblasti neprofitnog prava i koja je, između ostalog, aktivno učestvovala kako u ranijoj izradi ovih propisa u našoj zemlji, tako i u velikom broju zemalja iz našeg bližeg i daljeg okruženja.

Nadamo se da ćete ozbiljno razmotriti i prihvatiti ovaj nas principijelni prigovor, i da ćete nas obavijestiti o Vašem stavu u vezi s tim. Prigovor ulažemo u dobroj namjeri, uvjereni da široke konsultacije sa zainteresovanom javnošću o tako važnim zakonskim propisima mogu samo doprinijeti njihovom kvalitetu i uspješnoj provedbi u praksi. Uz to, ovim želimo doprinijeti efikasnijoj provedbi Pravila i drugih provedbenih akata, koje inače u našim kontaktima sa domaćim i stranim partnerima široko promoviramo kao dobru praksu u uključivanju građana i javnosti u kreiranje zakona i drugih instrumenata javnih politika.

Koristimo se ovom prilikom da Vam ponudimo saradnju u budućim aktivnostima na dosljednoj primjeni Pravila kao i saradnju o drugim pitanjima od zajedničkog interesa, u skladu sa potpisanim Sporazumom o saradnji Vijeća/Savjeta ministara BiH i NvO sektora u BiH,

S poštovanjem,

Sekretarijat Mreže Sporazum plus

U ime Koordinacionog odbora Mreže
Centar za promociju civilnog društva
Slaviša Prorok

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine

Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine
Sektor za upravu

Fazila Musić, pomoćnica ministra

Trg BiH 1
71000 Sarajevo - BiH

Sarajevo, srijeda, 4. april 2012

Predmet: Prijedlog saradnje civilnog društva i Ministarstva pravde BiH u provođenju Pravila Vijeća ministara BiH za konsultacije u izradi pravnih propisa

Poštovana,

Obraćamo vam se ovim nakon našeg sastanka održanog 29. 03. 2012. godine u prostorijama Centra za promociju civilnog društva (CPCD) vezano za našu inicijativu za uspostavljanje partnerske saradnje između zainteresovanih organizacija civilnog društva (OCD) i Ministarstva pravde BiH (MPBIH) u provođenju konsultacija u izradi dva nova prijedloga zakona: (i) Zakona o udruženjima i (ii) Zakona o zadužbinama i fondacijama, u skladu sa Pravilima za konsultacije u izradi pravnih propisa (Pravila), usvojenih na 128. sjednici Vijeća/Savjeta ministara BiH, septembra 2006. godine.

Slobodni smo podsjetiti da nam je Vaše ime kao kompetentnog sagovornika za razgovore o našoj inicijativi, preporučio g. Niko Grubešić, pomoćnik ministra pravde BiH budući je, kako smo uspjeli saznati, koordinatorica za konsultacije MPBIH odgovorna za poštivanje Pravila duže opravdano odsutna sa posla.

Vjerujemo da ćete se složiti sa našom ocjenom da kao učesnici ne možemo biti zadovoljni rezultatima održanog sastanka. Razlog za obostrano nezadovoljstvo vidimo djelomično i u tome što u pripremi samog sastanka nismo dovoljno precizno definisali njegovu glavnu temu i svrhu, te činjenici da se do sada nismo dovoljno poznavali i da je to bio naš prvi susret. Bez obzira na to, izražavamo zadovoljstvo zbog činjenice da smo razgovarali i da smo, ako ništa drugo, identifikovali glavne probleme i smetnje koje stoje na putu uspješne realizacije pokrenute inicijative. Budući smo uvjereni da ovi problemi i smetnje nisu nepremostivi i da se mogu otkloniti uz dodatni zajednički napor, predlažemo da nastavimo sa našom saradnjom na tom planu, te da u nju uključimo, ako je potrebno, i druge ključne donosiocice odluka u MPBIH.

O rezultatima našeg sastanka od 29. 03. 2012. godine upoznali smo naše kolege, predstavnike nekoliko OCD i mreža koji su podržali našu inicijativu. Moramo vas ovim obavijestiti da nije prihvaćen Vaš prijedlog u pogledu obima i sadržaja učešća Sektora za upravu u realizaciji ove inicijative koji bi se, ako smo dobro razumijeli i prenijeli, sveo samo na Vaše učešću kao predstavnika predlagača zakona na jednom otvorenom forumu koji bi samostalno organizovali nosioci inicijative.

U prilogu vam dostavljamo naš prijedlog saradnje u pisanoj formi, sa molbom da ga još jednom pažljivo razmotrite, te da nas obavijestite o Vašem konačnom stavu u vezi s tim.

Ukoliko smatrate da se u vezi sa ovim prijedlogom trebaju izjasniti i druge nadležne osobe i institucije MPBIH, visoko bismo cijenili da nas o tome obavijestite kako bismo im se mogli obratiti i zatražiti njihovu saradnju.

U nadi da ćemo nastaviti našu saradnju i u očekivanju vašeg promptnog odgovora,

Poštovanje

Aida Daguda, s.r.
Centar za promociju civilnog društva (CPCD)

Snježana Ninković-Ivandić
Asocijacija za demokratske inicijative (ADI)

Ranka Ninković-Papić, s.r.
Fondacija za socijalno uključivanje u BiH (FSU u BiH)

Milan Mirić, s.r.
ICVA

Slaviša Prorok, s.r.
Kordinacioni odbor, Mreža Sporazum plus

PRIJEDLOG ZA SARADNJU

Predlažemo da kroz partnersku saradnju organizacija civilnog društva (OCD), kao dijela zainteresovane javnosti, i predstavnika Ministarstva pravde BiH, kao predlagača – iskoristimo proces izrade dva nova prijedloga zakona: (i) Zakon o udruženjima, i (ii) Zakon o zadužbinama i fondacijama, koji su upravo u toku, za razvoj dobre prakse u primjeni Pravila Vijeća ministara BiH za konsultacije u izradi pravnih propisa („Pravila“).

U pozadini ove naše inicijative su rezultati nekoliko recentnih istraživanja domaćih i stranih organizacija koji pokazuju da se ova Pravila ne primjenjuju i/ili se nedovoljno primjenjuju u praksi izrade pravnih propisa od strane ministarstava i drugih institucija Bosne i Hercegovine. Uvjereni smo da bi ova dobra praksa u izradi ova dva nova zakonska prijedloga predstavljala podsticaj i za druge institucije BiH da počnu efikasnije (dosljednije) primjenjivati Pravila. U konačnici, to bi dovelo do boljeg kvaliteta pravnih propisa i njihove efikasnije primjene u praksi.

Slobodni smo niže iznijeti osnovne principe i ključne elemente naše partnerske saradnje vezano za izradu dva gorepomenuta zakon – za vaše razmatranje i prihvatanje.

I Normativno pravni okvir za saradnju:

#	Naziv dokumenta
1.	Pravila Vijeća ministara BiH za konsultacije u izradi pravnih propisa (Pravila)
2.	Pravilnik Ministarstva pravde BiH za provođenje Pravila za konsultacije u izradi pravnih propisa u Ministarstvu pravde Bosne i Hercegovine (Pravilnik)
3.	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika za provođenje Pravila za konsultacije u izradi pravnih propisa u Ministarstvu pravde Bosne i Hercegovine (Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika)
4.	Spisak normativno-pravnih poslova Ministarstva pravde BiH za 2012. Godinu (Spisak)
5.	Plan rada Ministarstva pravde BiH za 2012
6.	Sporazum o saradnji Vijeća ministara BiH i NVO sektora u BiH (Sporazum)

II Osnovni principi saradnje

Partneri će svoju saradnju zasnivati na sljedećim osnovnim vrijednostima i principima:

- Puno poštovanje mjesta, uloge i odgovornosti predlagača zakona i OCD u skladu sa pozitivnim pravnim propisima BiH;
- Nezavisnost i samostalnost OCD u obavljanju njihovih osnovnih statutarnih aktivnosti, uključujući njihovo pravo da zagovaraju, kritikuju i budu korektiv vlasti;
- Ujajamno priznavanje i prihvatanje različitih ali komplementarnih uloga vladinog i nevladinog sektora u bh. društvu;

III Predmet / Sadržaj:

Provođenje Pravila u procesu izrade nacrtu dva nova zakonska prijedloga:

1. Nacrt Zakona o udruženjima, i
2. Nacrt Zakona o zadužbinama i fondacijama

Konsultacije bi se provele u skladu sa članom 8. Pravila koji određuju nivo konsultacija za „pravne propise koji imaju značajan uticaj na javnost“, a u skladu sa kriterijima navedenim u članovima od 9. do 13. Pravila. Ovi članovi ustanovljavaju obavezu da „pored minimalne obaveze u pogledu konsultacija iz člana 6. Pravila, ovi propisi „podliježu i dodatnim konsultacijama iz članova od 15. do 23. Pravila“.

Slobodni smo skrenuti vašu pažnju i na Spisak normativno-pravnih poslova Ministarstva pravde BiH, u kojem su pod rednim brojem 2 i 3 u drugoj koloni ovi pravni propisi označeni kao propisi koji imaju značajan uticaj na javnost.

IV Učesnici konsultacija

Predlažemo da učesnici u konsultacijama budu organizacije i pojedinci navedeni u članu 16. pod tačkama od a) do e). Lista učesnika bi bila utvrđena sporazumno, na osnovu razmjene informacija i podataka o potencijalno zainteresovanim organizacijama i pojedincima.

V Oblik konsultacija

Imajući u vidu termin plan aktivnosti za donošenje novih prijedloga zakona i trenutni status, utvrđen u Spisku i Planu, te budžetska ograničenja, predlažemo da se provedu sljedeći oblici konsultacija za traženje pismenih i usmenih komentara navedeni u članu 17. Pravila pod tačkama c),d),e) i f),

Izvod iz Pravila navedenih tačaka:

c) obavijest i objavljivanje prednacrtu pravnih propisa na internet stranici Ministarstva pravde (Postoji mogućnost da se isti objave i na internet stranicama zainteresovanih OCD i mreža), sa davanjem mogućnosti dostavljanja pismenih komentara.

d) direktno dostavljanja prednacrtu pravnih propisa organizacijama i pojedincima na osnovu zajednički utvrđene liste potencijalno zainteresovanih učesnika.

(Ovaj bi zadatak mogle preuzeti OCD koje uzmu učešće u realizaciji ove inicijative, na osnovu poziva i smjernica koje bi dobili od Ministarstva pravde. Prednacrt Zakona bi bio široko distribuiran svim OCD u BiH koristeći baze podataka koje već posjeduju Mreže OCD.)

e) organizacija javnih sastanaka ili okruglih stolova sa odabranim organizacijama i pojedincima

f) radnih grupa (fokusne grupe) koje uključuju eksperte i predstavnike organizacija i pojedinaca.

Broj konsultacija navedenih pod e) i f) bi se naknadno i dogovorno utvrdio, polazeći od budžetskih i vremenskih ograničenja. U pogledu troškova za ove konsultacije, nosioci inicijative su spremni snositi dio troškova bilo u novčanom obliku ili u uslugama. Niže u planu prvih koraka navedene su pojedinačne uloge i obaveze partnera u planiranju i realizaciji ovih događaja.

Uloga organizacija civilnog društva u procesu kreiranja javnih politika proteklih desetljeća je postupno dobivala na važnosti u Europskoj uniji, a s time i u Republici Hrvatskoj.

Civilno društvo čini se da izrasta u važan čimbenik u donošenju odluka na razini institucija EU-a koja sve više naglašava važnost strukturiranog dijaloga sa i među organizacijama civilnog društva (što je sve češće dio njihovih zahtjeva za financiranje projekata). EU paralelno radi i na institucionalizaciji ovog dijaloga i to konkretno u okviru Europskog gospodarskog i socijalnog odbora, čime je potaknula i niz aktivnosti u Hrvatskoj.

Zašto je to tako? Suradnja različitih sektora u društvu je jedan od najučinkovitijih načina oblikovanja javnih politika koje su, s jedne strane, temelj za uravnotežen gospodarsko-socijalni razvoj ali i, s druge strane, temelj za pronalaženje zajedničkih rješenja koja će pridonijeti većoj demokratizaciji društva, socijalnoj sigurnosti, uključenosti, zaštiti okoliša. Strukturalna interakcija između javnog i civilnog sektora u procesima donošenja odluka jest okosnica sudioničke demokracije i ključna dimenzija civilnog dijaloga.

No što znači *civilni dijalog*? Prema definiciji koju nudi Europski gospodarski i socijalni odbor, civilni dijalog se može promatrati na vertikalnoj razini kao dijalog među predstavnicima organiziranog civilnog društva i njihovih sugovornika na razini zakonodavnih i izvršnih tijela, ali i na horizontalnoj razini, kao strukturirani dijalog između samih organizacija civilnog društva o ključnim pitanjima razvoja i provedbe javnih politika. U tom pogledu se civilni dijalog smatra komplementarnim socijalnom dijalogu i drži se sastavnim dijelom i izvrsnim primjerom praktične provedbe sudioničke demokracije.

U Hrvatskoj možemo spomenuti Ured za udruge Vlade RH, Savjet za razvoj civilnog društva, Nacionalnu zaklada za razvoj civilnoga društva, Nacionalni odbor za razvoj volonterstva, Zajednički savjetodavni odbor EU-Hrvatska te brojne dokumente i propise.

Kao dodatno objašnjenje javno-civilnog dijaloga u Republici Hrvatskoj, navest ćemo dio teksta Savjeta za razvoj civilnog društva koji zrcali ciljeve Vlade Republike Hrvatske u segmentu civilnog dijaloga:

"Savjet za razvoj civilnoga društva je savjetodavno tijelo Vlade Republike Hrvatske koje djeluje na razvoju suradnje Vlade Republike Hrvatske i organizacija civilnoga društva u Republici Hrvatskoj na provođenju Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva, razvoju filantropije, socijalnog kapitala, partnerskih odnosa i međusektorske suradnje."

Zadaće Savjeta su:

- sudjelovanje u kontinuiranom praćenju i analizi javne politike koja se odnosi i/ili utječe na razvoj civilnoga društva u Republici Hrvatskoj i međusektorsku suradnju;
- sudjelovanje u davanju mišljenja Vladi Republike Hrvatske o nacrtima propisa kojima se utječe na razvoj civilnoga društva u Republici Hrvatskoj te u organizaciji primjerenog načina uključivanja i sudjelovanja organizacija civilnoga društva u rasprave o propisima, strategijama i programima koji na razini Republike Hrvatske, ali i na europskoj razini utječu na razvoj i djelovanje civilnoga društva, te na suradnju s javnim i privatnim sektorom;
- suradnja u planiranju prioriteta nacionalnih programa dodjele financijskih potpora projektima i programima organizacija civilnoga društva iz sredstava državnog proračuna, te analiza godišnjih izvješća ministarstava i ureda Vlade Republike Hrvatske o financiranim projektima i programima organizacija civilnoga društva;

- sudjelovanje u programiranju i utvrđivanju prioriteta za korištenje pretpristupnih programa i fondova Europske unije koji su otvoreni za Republiku Hrvatsku, na temelju učinkovitog sustava savjetovanja s organizacijama civilnoga društva;
- izvršavanje zadaća kojima se ostvaruje osnovna svrha djelovanja Savjeta, a obuhvaćeni su ciljevima Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva.

Tijela državne uprave i uredi Vlade Republike Hrvatske obvezni su, putem Ureda za udruge, dostavljati Savjetu cjelovite informacije o svojim odlukama o financiranju udruga i drugih organizacija civilnoga društva u Republici Hrvatskoj za prethodnu proračunsku godinu. ...

Savjet ima 27 članova, i to: 12 predstavnika nadležnih tijela državne uprave i ureda Vlade Republike Hrvatske, 12 predstavnika udruga i drugih organizacija civilnoga društva i 3 predstavnika civilnoga društva iz reda zaklada, sindikata i udruga poslodavaca. Savjet ima predsjednika kojeg biraju članovi Savjeta - predstavnici udruga i drugih nevladinih, neprofitnih pravnih osoba i predstavnici stručnjaka iz civilnoga društva, iz svojih redova. Predsjednik i članovi Savjeta imenuju se na 3 godine i mogu biti ponovno imenovani."

Vidljivo je da u Hrvatskoj postoje institucionalne pretpostavke za kvalitetan socijalni dijalog, da se vidi određeni napredak u socijalnom dijalogu, ali i da treba raditi na poboljšanju odnosa i volje za kvalitetnim dogovaranjem. Stoga analitičari koji prate ovaj sektor preporučaju slijedeće korake za Republiku Hrvatsku: da odnosi moraju počivati na autonomiji socijalnih partnera i međusobnom uvažavanju, da se treba izgrađivati povjerenje među socijalnim partnerima temeljenim na vrijednostima kao što su odgovornost, solidarnost i sudjelovanje, a da bi se postigla istinska predanost ostvarivanju zajednički definiranih ciljeva, kako bi se mogle dosljedno provoditi dogovorene aktivnosti i načini suradnje, zajednički raditi na razvijanju vještina moderiranja rada u zajedničkim bipartitnim i/ili tripartitnim radnim grupama i kontinuirano stjecati nova znanja i vještine svih dionika uključenih u civilni dijalog.

¹ Vidjeti na stranici: <http://www.stakeholders-socialinclusion.eu/site/en/concepts/cidi>

² Više o civilnom dijalogu: *Civilni dijalog* (hrvatski prijevod), izdavači i autori izvješća: Elodie Fazi, Jeremy Smith, Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske, Zagreb, 2007.

³ Savjet za razvoj civilnog društva, <http://www.uzuvrh.hr/stranica.aspx?pageID=38>

⁴ Lidija Pavić-Rogošić, civilni i socijalni dijalog, Izvještaj za 4. sastanak Zajedničkog savjetodavnog odbora EU-HR http://www.socijalno-partnerstvo.hr/UserDocImages/dokumenti/EURH/4%20sastanak/LPR_Civilni_i_socijalni%20dijalog.pdf

Uloga civilnog društva u jačanju političkog dijaloga na lokalnom nivou (seminar u organizaciji Direktorata za proširenje EU/TAIEX Program) Brčko 2/4 april 2012

Na ovom zanimljivom trening seminaru u Brčkom okupilo se oko pedesetak predstavnika organizacija civilnog društva i lokalnih vlasti iz čitave Bosne i Hercegovine. Pored izlaganja i prezentacije lokalnih praksi iz zemalja regiona Zapadnog Balkana i država članica EU, uključujući primere iz Srbije, Slovenije, Bugarske, Estonije, Irske, Letonije, učesnici su imali priliku da u radnim grupama i kroz interaktivne radionice definišu neke od ključnih problema i izazova kada je u pitanju uspostavljanje mehanizama civilnog dijaloga i jačanja kapaciteta lokalnih NVO za unapređenje i razvijanje demokratskih praksi na lokalnom nivou. Pomenuti primeri zakonom uređenih rešenja o obavezi konsultovanja pri donošenju/usvajanju javnih politika i učešću građana u odlučivanju, kao i različite prakse u primeni određenih mehanizama su naišli na brojne komentare i pitanja učesnika. Posebno je tokom rasprave aktuelizovano pitanje zakonske obaveznosti i uspostavljanja funkcionalnih mehanizama konsultovanja u procesu odlučivanja.

Međutim, upravo se na radnim grupama odvijala zanimljiva, pokatkad žučna debata o problemima funkcionisanja lokalnih NVO, saradnji sa opštinskim vlastima, memorandumima o saradnji koji se (ne) primenjuju na zadovoljavajući način u praksi, nedovoljno transparentnom finansiranju aktivnosti na lokalnom nivou. Isto tako bilo je zanimljivo čuti mišljenja predstavnika lokalnih vlasti i njihova iskustva u planiranju i realizaciji aktivnosti sa NVO. Imajući u vidu raznorodnost prisutnih organizacija, čule su se i samokritične primedbe o nedostajućim kapacitetima, nedovoljnoj koordinaciji i objedinjavanju NVO resursa zarad efikasnijeg nastupa prema vlastima. Pokrenuto je i pitanje revitalizacije mesnih zajednica kao mogućeg nivoa decentralizovane vlasti lokalnih samouprava i mesta budućeg angažovanja NVO u promociji obrazovanja za demokratiju.

Zaključci i preporuke obe radne grupe čiji su moderatori bili predstavnici Delegacije EU i Kancelarije TACSO u Bosni Hercegovini biće sastavni dio budućih aktivnosti na planu pružanja tehničke podrške i jačanju kapaciteta lokalnih organizacija civilnog sektora, kojima je i dalje, iznad svega potrebno osigurati uslove za dalje osnaživanje i perspektivu dugoročnog funkcionisanja. U interesu građana Bosne i Hercegovine, vidnog napretka u ostvarivanju reformskih procesa i kao ishodištu – EU integraciji.

Za više informacija:

<http://ec.europa.eu/enlargement/taix>

Civil Society In Action For Dialogue And Partnerships

Glavni ciljevi dvogodišnjeg projekta su:

- Podrška unapređenju organizacijskih i upravljačkih kapaciteta nevladinih organizacija koje su uključene u promociju demokratskog upravljanja na lokalnom nivou;
- Podrška lokalnim inicijativama koje promovišu demokratske potencijale organizacija civilnog društva i njihovu ulogu u dobrom lokalnom upravljanju;
- Podsticaj umrežavanju sektorskih nevladinih organizacija na lokalnom i regionalnom nivou u Bosni i Hercegovini;
- Unapređenje informisanosti i jačanju svijesti javnosti o evropskim standardima dobrog upravljanja i učešća građana u odlučivanju;
- Podsticaj unapređenju međusektorske saradnje organizacija civilnog društva i lokalnih vlasti u Bosni i Hercegovini kao i umrežavanju sa partnerima u drugim IPA zemljama i zemljama članicama Evropske unije.

Glavne aktivnosti projekta su grupisane u sljedeće komponente:

- **Akcije podizanja svijesti:** sadrže tematsku konferenciju u Tuzli na početku projekta; organizovanje lokalnih kampanja podizanja svijesti je podrška efikasnoj implementaciji sporazuma o saradnji na opštinskom nivou u Tuzli, Mostaru, Bihaću, Brezi, Zavidovićima i Prijedoru; serije internet i medijskih kampanja; lokalne javne debate; štampanje promotivnog materijala projekta; elektronski bilten, Priručnik o dobrim praksama, štampanje šest NVO adresara, završna konferencija i NVO sajam u Mostaru.
- **Komponenta izgradnje kapaciteta** uključuje četiri dvodnevna trening seminara za lokalne NVO-e i lokalne vlasti na teme strateškog planiranja, upravljanja projektnim ciklusom, vještina zagovaranja, komunikacije i odnosa sa javnosti.
- **Razmjena dobrih lokalnih praksi** uključuje četiri dokumentarna filma: zona dobrog lokalnog upravljanja u implementaciji lokalnih sporazuma o saradnji i promociji NVO-a koji zagovaraju razvoj demokratije na lokalnom nivou; jednu studijsku posjetu kolega iz EU, te okrugli sto sa lokalnim zainteresiranim stranama u Bosni i Hercegovini o dobrom upravljanju i učešću građana u donošenju odluka i izradi politika; regionalno umrežavanje i izgradnja partnerstva koje će povezati OCD i vlasti.

Sektorsko umrežavanje i izgradnja partnerstva

imaju za cilj da pomognu ojačati ulogu civilnog društva u konsolidaciji participativne demokratije na lokalnom nivou, što je suština ovog projekta. Osnovne aktivnosti civilnog društva uključuju izgradnju kapaciteta, kampanje informisanja i zagovaranja, razvoj komunikacijskih alata kao i razmjena dobrih praksi lokalnog pristupa između opština u Bosni i Hercegovini, ali i kroz interakciju sa susjednim IPA zemljama i zemljama članicama EU.

[Kontakti](#)

KONTAKTI

Nosilac projekta:

Asocijacija agencija lokalne demokratije

Adresa: c/o Council of Europe 67075 Strasbourg, France

Tel: +33 390 214 593; Fax: +33 390 215 517

E-mail: antonella.valmorbida@aldaintranet.org

www.alda-europe.eu

Partneri:

Agencija lokalne demokratije Mostar

www.ldamostar.org, E-mail: ldamostar@aldaintranet.org

forum građana tuzle

Forum građana Tuzle

www.forumtz.com, E-mail: fgt-urbana@forumtz.com

Udruženje građana

“Demokratija—Obrazovanje—Napredak—DON” Prijedor

www.donprijedor.com, E-mail: info@donprijedor.org

CLR Breza

Udruženje građana “Centar za lokalni razvoj” Breza

E-mail: clrbreza@gmail.com

Udruženje građana “Demokratski centar Nove nade” Bihac

E-mail: dcnbi@bih.net.ba

Agencija lokalne demokratije Zavidovići

www.lda-zavidovici.it, E-mail: ldazavidovici@aldaintranet.org

Agencija lokalne demokratije Subotica

www.lda-subotica.org, E-mail: ldasubotica@aldaintranet.org

Agencija lokalne demokratije Osijek

www.lda-osijek.hr, E-mail: ldaosijek@aldaintranet.org

DELEGACIJA EVROPSKE UNIJE U BOSNI I HERCEGOVINI

Skenderija 3A, 71000 Sarajevo

Tel: +387 33 254 700; Fax: +387 33 215 292

www.delbih.ec.europa.eu

Projekat finansira
Evropska unija

Ova publikacija je urađena uz pomoć Evropske unije. Sadržaj publikacije je isključiva odgovornost Asocijacije agencija lokalne demokratije—ALDA, i ni u kom slučaju ne predstavlja stanovišta Evropske unije.

Ako ne želite više da primete naš newsletter, molimo da [kliknete ovdje](#)
Imate pitanje ili komentar? Pišite nam na: fgt-urbana@forumtz.com

Civil Society In Action For
Dialogue And Partnerships